

Bir İleri İki Geri

– zzz · 30 Ocak 2024

“İnsanlığın ilerlemesi olası mı, olanaksız mı, yoksa kesin mi?” Bu soruya elli yıl önce bir cevap verecek olsaydım kuşkusuz “kesin” cevabını verirdim. Ancak şu anda bu soruya vereceğim cevap kuşku içinde bir “olanaksız” cevabı olur. Bunun başlıca nedeni ise insanlığın an itibarıyla sahip olduğu davranışlardan kaynaklanmaktadır. Zira açık yüreklilikle söyleyebilirim ki çağımız insanları artık cahil değiller. Aksine her şeyin doğrusunu ve yanlışını biliyorlar. Sorun şu ki doğru olanı tercih etmiyorlar. Herhangi bir konu da tercihlerini yanlış olandan yana kullanıyorlar. Yani gerilemeye doğru bir bilinç söz konusu.

Teknolojik gelişmelerle birlikte insanlık artık bilgiye daha kolay ulaşabilir hale gelmiştir. Bunda kuşku yoktur. Öyle ki herhangi bir konu hakkındaki en mühim bilgilere bile saniyeler içinde ulaşabilmek, bir ütopya olmaktan çıkmıştır artık çağımızda. Tıp Biliminden tutunda, bir otomobilin motorunun işleyişine, bir elementin atom sayısına, güneş sistemindeki bir gezegenin iklim bilgilerine, insan metabolizmasının en karmaşık yapısına kadar her türlü bilgiye birkaç saniye de ulaşabilmektedir insanlar. Bu sebepten doğru ve yanlış arasındaki ayırım oldukça keskinleşmiştir. Davranışlarımızı şekillendiren tercihler ise bu bilgiler ışığında oluşmaktadır. Ancak insan en net veri akışında bile yanlış yolu tercih edebilmektedir ve etmektedir de. Yoksa dünyada bu kadar kanunsuzluk, adaletsizlik, vahşilik, şiddet ve zulüm olur muydu? Gerçek şu ki çağımız insanının amacı doğruyu ve adaleti tesis etmek değildir artık. Adalet, hukuk, hakkın haklıya verilmesi, doğruluk, dürüstlük gibi erdemler daha fazla kazanmak, daha fazla zengin olmak, ilkel içgüdüleri ve hazları doyumak gibi amaçlara kurban edilmiştir. Aksi halde yeryüzünde bu kadar savaş, bu kadar vahşet, bu kadar zulüm olur muydu? Çağımızda gelişmek ve ilerlemek şöyle dursun, insanlık daha ilkelleşmiş ve tamamen içgüdüleriyle hareket bir hale gelmiştir.

Günümüzde tüm dünyanın gözü önünde bir devlet, gökten indiği ve kutsal olduğunu iddia edilen kitaplarının kendilerine yeryüzünde arazi vaat ettiğini söylüyor. Ardından bu hastalıklı bilgiye dayanarak insanları evlerinden, arazilerinden edip kadın çocuk demeden insanları öldürüyorlar. Ekonomik ve siyasal açıdan güçlü oldukları içinde hiç kimse bu devlete dur demiyor, diyemiyor. Bu ikelliğin en vahşi hali değildir de nedir? Doğruluğu sorgulanamayan, doğrulanamayan, ispat edilemeyen bir kitapta tüm dünyanın kendilerine vaat edildiği yazılsaydı o zaman tüm insanlığı öldürme hakları mı olacaktı bu devletin? Böylesine saçma ve böylesine ilkel bir anlayış sözümona gelişmiş dünyamızda nasıl doğal karşılanabilir? İşte bu sebepten bile insanlığın ilerlemesi “olanaksız” görünmektedir.

İnsanlığın inançları, ırkları, milletleri dolayısıyla birbirlerini vahşice katlettikleri bu dünyada elbette ilerlemeden bahsedilemez. Bahsedilmesi mümkün olamaz. Biz insanlar uzaya çıkıp yeni gezegenler keşfedecek kadar teknolojik ilerleme kaydetsek bile bu bahsettiğim ikelliğimizi yok etmediğimiz sürece ilerleyemeyiz. Ancak kendimizi yok ederiz o kadar. O kadar vahşiyiz ki anlatmak mümkün değil. Teknolojik gelişmeler vahşiliğimizi daha da tetikler hale gelmiş bir durumda. Öyle ki organ naklini gerçekleştirmemiz bile birçok yoksul insanın katledilmesiyle sonuçlandı. Savaş, iç savaş, doğal afetler, ekonomik bunalımlar, toplumsal çöküşler neticesinde insanlar zorla kaçırılarak organları

satılıyor. Birileri paralarıyla diğerlerinin yaşama haklarını satın alıyorlar. Bu mu ilerlemek, bu mu gelişmek?

Günümüzde popüler olan yapay zeka algoritmalarına insanlığın en büyük düşmanı nedir diye sorulduğunda verilen cevap net; insanlık. İnsanlığın en büyük düşmanı kendisi. Ben bu sorunun cevabını cehalet olarak verirdim. Ama bahsettiğim cehalet bilgi eksikliğinden kaynaklanan cehalet değil elbette. Dediği gibi bilgi eksikliğimiz söz konusu değil. Biz bildiklerimizi uygulamıyoruz. Bu cehalet zihinsel ve duygusal bir cehalet. İnsanlık yanlış olan bir olguyu doğru olarak kabul ediyor ve buradan hareketle yanlış daha büyük yanlışlara neden oluyor.

Zenginleri ve fakirleri doğuran ekonomik sistemlerimiz bile yanlış temeller üzerine oturtulmuş vaziyette. Gerçek şu ki günümüzün ilkel dünyasında para ile yapılamayacak iş yok. Peki, para sahibi zenginler bu parayı nasıl elde etmişler? Çalışarak mı? Kesinlikle hayır. En çok çalışanlar yoksullar ve eğer çalışmak insanı zengin etseydi yoksullar zengin olurlardı. Özel mülkiyet diye bir saçmalık uydurmuş insanlık ve daha saçma olanı da bu özel mülkiyetin miras olarak bırakılması. Bundan daha saçma ve daha ahmakça bir düzen olabilir mi? Bir adam ömrü boyunca çalarak, hırsızlık yaparak, insanları dolandırarak, siyaseti arkasına alarak bir servet elde ediyor. Sonra bu servetini özel mülkiyet diyerek dokunulmaz hale getiriyor. Ardından da bu servetini çocuklarına miras bırakıyor. Dünyanın en komik fıkrası ama maalesef bizim gerçeğimiz. Hiçbir insan nerede doğacağını seçemez, annesini ve babasını seçemez. Ama bu kan bağı ile kuvvetlenme sistemi ilkel bir sistemdir. Bu dünyada yaşama hakkı olan her insanın bu dünyanın kıt nimetlerinden yararlanma hakkı vardır. Ama insanlığın koyduğu kanunlarla bu maalesef imkânsız bir hale gelmektedir. İnsanlığın yarattığı ve şu anda maruz kaldığımız bu saçma düzen tek hücreli canlılarda bile yok.

Kan bağı ve ırk saçmalığı, başka bir şey değil. İlkel içgüdülerimizin bir tezahürü bu durum. Şöyle ki hücrenin iki amacı vardır; birincisi büyümek, ikincisi üremek. Hücre yeterince büyüdüğü zaman bilgisini (kromozomlarını) yeni bir hücreye aktarmak yani üremek ister. Üremek aslında bir tür bilgi aktarımıdır. Ama hücre bu bilgi aktarımını kendi parçasına aktarır. Başka bir hücreye aktarmaz. Belki de başka bir hücreye aktarmanın yolunu bulamadığı için bu şekilde hareket eder. İşte hücreler boyutundaki bu eğilim insan gibi ve hatta insanlık gibi yaşam biçimlerinde de kendisini gösteriyor. Ancak bunun ilk davranış biçimi olması doğru olduğu anlamına gelmez. Zira akıl var, zihin var ve düşünce var.

Uzun lafın kisası bırakın ilerlemeyi eğer bu şekilde devam edersek kendimizi yok edeceğiz. Gerilemek de değil, tam bir yok oluş. Hiçbir zaman geç değildir ama sanırım bir şeyler yapmak için geç kalmak üzereyiz. Şu dünya düzenini bir gözden geçirmemize gerek var diye düşünüyorum.